ZAMAN 16 EYLÜL CUMARTESİ SAYI: 197 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR AILEM.ZAMAN.COM.TR

ailem

Çocuk okula niçin gittiğini bilmeli

www.diclegiyim.com

Pazar
GÜNLERİ DE
sizleri
BEKLİYORUZ.

Merkez: İ.M.Ç. 5. Blok No: 5657 Unkapanı / İstanbul
Tel: (0212) 522 22 19 - 526 57 46 - 520 03 58 - 520 76 75
Faks: (0212) 527 32 58

Şube: İ.M.Ç. 5. Blok (Giriş Kat) No: 5569 Unkapanı / İst.
Tel: (0212) 520 03 58 - 522 22 19

Fabrika: Cebeci Cad. 2491 Sokak No: 37
Sultançiftliği - G.O.Paşa / İstanbul
Tel. (0212) 606 02 02 (Pbx) Faks: (0212) 606 01 51

SATIŞ NOKTALARIMIZ: **Akçay Giyim**: Şirinevler - İstanbul Tel: 0.212. 442 58 45 • **Aydınlar Konf.**: Pendik - İstanbul Tel: 0.216. 375 57 51 • **Nasmine Giyim**: Pendik - İstanbul Tel: 0.216. 493 97 55 **Gözde Giyim Mag.**: Kaynarca İstanbul Tel: 0.216. 396 12 95 • **Nisanur Giyim**: Pramil Çarş. No:18 İstanbul Tel: 0.212. 487 45 73 • **Anıl Giyim**: Ümraniye - İstanbul Tel: 0.216. 335 11 82 **Taha Giyim**: Büyükçekmece- İstanbul Tel: 0.212. 861 60 83 • **Ratex** : Üsküdar - İstanbul Tel: 0.216. 532 17 00- 01 • **Ferrace Giyim**: Adana Tel: 0.322. 351 30 79 • **Zeyit Pazarı**: Ağrı Tel: 0.472. 711 44 22 **Berre Tesettür**: Amasya Tel: 0.358. 212 37 22 • **Yüksel Giyim**: Samanpazarı -Ankara Tel: 0.312. 309 34 69 • **Beyza Koleksiyon**: Ulus - Ankara Tel: 0.312. 324 02 30 **Moda Dünyası**: Keçiören- Etlik - Ankara Tel. 0.312. 326 62 89 • **Medinn Pazarı** Korkuteli - Antalya - Tel. 0.242. 646 19 29 • **Güldeste Giyim** Nazilli Aydın Tel.0.256. 313 71 89 • **Modoks Giyim**: Didim - Aydın Tel. 0.256. 811 46 03 **Habibe Gülşen**: Balıkesir 0.266. 245 03 30 • **Nazar Giyim**: Bigadiç - Balıkesir Tel: 0.266. 614 70 74 • **Tekbir Edremit**: Edremit - Balıkesir Tel: 0.266. 373 10 40 • **Fatih Konfeksiyon**: Balıkesir Tel: 0.266. 245 56 43 **Yörükoğlu Giyim**: Balıkesir Tel: 0.266. 762 28 26 • **Sözer**: Susurluk- Balıkesir Tel: 0.266. 865 48 98 • **Rabia Giyim**: Bandırma - Balıkesir Tel. 0.266. 713 24 25 • **Gelin Çeyiz Sarayı** : Tatvan - Bitlis Tel: 0.434. 827 04 24 **Pınarlar Tic** - Bolu Tel: 0.374. 421 94 24 • **Tutku Butik** Burdur Tel: 0.248 232 13 64 • **Tek-Mil Giyim** Bursa Tel: 0.224. 328 59 20 • **Çiçek Giyim** Bursa Tel: 0.224. 676 95 70 • **İlhan Giyim**: Çanakkale Tel: 0.286. 4162547 **Mesture Giyim**: Denizli Tel: 0.258. 262 17 85 • **Büşra Giyim**: Diyarbakır Tel: 0.412. 228 18 09 • **Nisa Giyim**: Diyarbakır Tel: 0.412. 224 66 03 • **İnci Giyim**: Erzincan Tel: 0.446 214 81 08 **İnci Tesettür**: Erzincan 0.246 214 33 37- 224 25 22 • **Ana-kız Magazası**: Erzurum Tel. 0.442.213 49 36 • **Uygur**: Erzurum Tel. 0.442. 213 79 95 • **Mim Magazaları**: Erzurum Tel:0.442. 213 95 02 **Mesture Giyim**: Eskişehir Tel: 0.222. 234 86 66 • **Sabo Giyim**: Gaziantep Tel: 0.342. 271 59 17 • **Feyz Tesettür**: Gaziantep Tel: 0.342. 220 85 04 • **Aksa Giyim**: Gaziantep Tel:0.342. 339 95 59 **Yayaladağı Tesettür Giyim**: Anatakya - Hatay Tel: 0.326. 713 11 83 • **Bilir Tesettür**: Cumhuriyet Cd. - Isparta 0.246. 232 79 76 • **Gündogdu Giyim**: İzmir Tel: 0.232. 489 01 43 **A.N.C. Genetik Tek.**: Kayseri Tel: 0.352. 332 16 88 • **Ekber Giyim** İzmit - Kocaeli Tel: 0.262. 325 81 30 • **Ali Fuat**: Kocaeli Tel: 0.262. 452 11 44 • **Güvenilir Tic.**: Konya Tel: 0.332. 3520113 **Kaymak Giyim**: Konya Tel: 0.332. 350 64 58 • **Beril Giyim** : Konya Tel: 0.332. 353 11 41 • **Dgs Giyim**: Manisa Tel: 0.236.714 55 90 • **Sultan Giyim**: Kahramanmaraş Tel: 0.344. 225 54 43 **Mercimekler Moda** : Afşin - Kahramanmaraş Tel. 0.344. 511 77 37 • **Akkuş Teks.**, Rize Tel. 0.464. 213 17 80 • **Çetinkaya Pardüsü**: Adapazarı - Sakarya Tel. 0.264. 272 10 57 • **Elliler Giyim**: Samsun 0.362. 431 07 72 **Kariyer Magazaları**: Sivas Tel: 0.346. 224 67 99 • **Vildan Tesettür**: Pazaryeri - Yalova 0.226. 814 45 47 • **Ömer Faruk**: Yozgat Tel: 0.354. 212 91 28 • **Vizyon**: Zonguldak Tel: 0.372. 322 01 68 **Ereğli Özbay**: Ereğli - Zonguldak Tel: 0.372. 312 28 40 • **Furkan Giyim**: Zonguldak 0.372. 253 06 49

İÇİNDEKİLER

ZAMAN ailem

16 EYLÜL 2006 CUMARTESİ SAYI: 197

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi	Ali Akbulut
Genel Yayın Müdürü	Ekrem Dumanlı
Yayın Danışmanı	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Şeftali Mustafa Aydın Şemsinur B. Özdemir
Katkıda Bulunanlar	Ali Demirel Süleyman Sargın
Tasarım	Mehmet Şimşek
Kapak Fotoğrafı	Burak Soysal
Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibinin Temsilcisi	Ali Odabaşı
Reklam Satış Yöneticisi	M.Süleyman Başaran s.basaran@zaman.com.tr 0 212 454 82 25
Yayın Türü	Yerel Süreli

Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İstanbul
Tel: 0212 454 1 454 (pbx) www.zaman.com.tr
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisleri

http://ailem.zaman.com.tr
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Dualarınızda yer var mı?

Ölüm vazgeçilmez bir gerçek. İnsanın en çok korktuğu ve yüzyüze gelmekten çekindiği bir gerçek. Sanki bizden uzakmış gibi hissediyoruz onu. Ölenlerin arkasından üzülüyoruz; ama öleceğimizi hiç kabul etmek istemiyoruz. Çaresizlik ölüme adım adım yaklaşan birisinin elinden tutamamaktır herhalde. Cenaze törenleri kimi insanlara korku salar. Gelmek istemez. Çünkü ölüm gerçeği orada apaçıktır. Kimi cenazelerde gözyaşımı, neden döktüğüm sorusunu kendime soruyorum. Anlıyorum ki aslında ağlayan her insan, kendi için gözyaşı döküyor. O toprağa bırakılanın bir gün kendisi olacağını bilerek yaşıyor.

Ölüm bir gurbet. Ayrılıklar hep acı olur. Görememek, sesini duyamamak, ilgisini hissedememek, sevgisini bilememek. Hele bu sizin anneniz ise. Üzerinizde dolaşan manevi koruyucuların, çok uzaklardan da olsa annenizin sizin için okuduğu dualar olduğunu bilemezsiniz. Ancak onların okunmayışı sizi uyandırır gerçek hayata. Ben de mahrum kalacağım bunlardan. Çünkü siz bu satırları okuduğunuzda ailemizin direği annemi ebedi yolculuğuna uğurlayalı bir hafta olmuş olacak...

...Allah'ım (cc) kabrini genişlet...

'Annem-babam öldüğünde ne yaparım' diye düşünür, "İnna lillahi ve inna ileyhi râciûn"u hatırlayarak içimden söyler dururdum. İşte o an geldi ve Hakk'ın rahmeti tecelli etti, ömür yaprağından bir tanesi daha ebediyen düştü. Bu satırları yazarken kavuşmanın ancak öbür alemde olacağı telefonu geldi. Allah'ım (cc) rahmetinle tecelli et...

....Allah'ım (cc) senden geldik sana döneceğiz.

Acımız ayrılık acısı. Geride kalanların yaşayacağı sıkıntı... Sevilenlerin gidiş acısı yüreklerde bir kor bırakıyor.

***

Gönlü hep sevgi ve imanla dolu olan bir Ayşe anne için de dualarınızda yer açar mısınız?

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

BİR HADİS

الحَسَبُ المَالُ والكَرَمُ التَّقوى

El-hasebü'l-mâlü ve'l-keramü't-takvâ

"İnsanın değeri malı ile; âlicenablığı ise, takvâsı iledir."
(Ahmed b. Hanbel, Müsned)

FOTOĞRAF: OSMAN TURHAN

Bir minik gülümseyiş sıkıntılarınızı unutturacaktır

Bir bebeğin sorumluluğu sizi düşündürüyor. Maddi ve manevi sıkıntılarla karşı karşıyasınız. Geceleriniz uykusuz geçiyor, bebeğinize bez yetiştiremiyorsunuz. Evet bebek büyütmek zor. Ama unutmayın; o minik yüzün size gülümseyişi, dokunuşu, seslenişi size herşeyi unutturacaktır.

Ben düşmem deme!

İnsan, her gün kalbini defaatle cilalamalı; gönül kıblesinin nereyi gösterdiğini sürekli kontrol etmelidir. Yoksa -hafizanallah- "Ben doğru inanıyorum, Allah yolundayım, istikamet üzere yürüyorum; bundan sonra aldanmak benim için söz konusu değildir." şeklinde düşünen biri bütün bütün kaybetmeyle karşı karşıyadır. Bir insanın, kendini bu derece güvende hissetmesi ve aldanmanın onun için mevzubahis olmadığını düşünmesi, zaten aldanmış olduğunun delilidir; bir gün mutlaka onun sırtı da yere gelecektir ama o zaman meselenin hakikatini anlasa bile iş işten geçmiş olacaktır.

Helal dairesi kâfidir

Hisler meşrû işlere yönlendirilip meşrû işlerden lezzet alınmalıdır. Keşke her şeyi O emrettiği için ve O'nun hoşnutluğu için yapabilsek.

Vifak ve ittifak şart

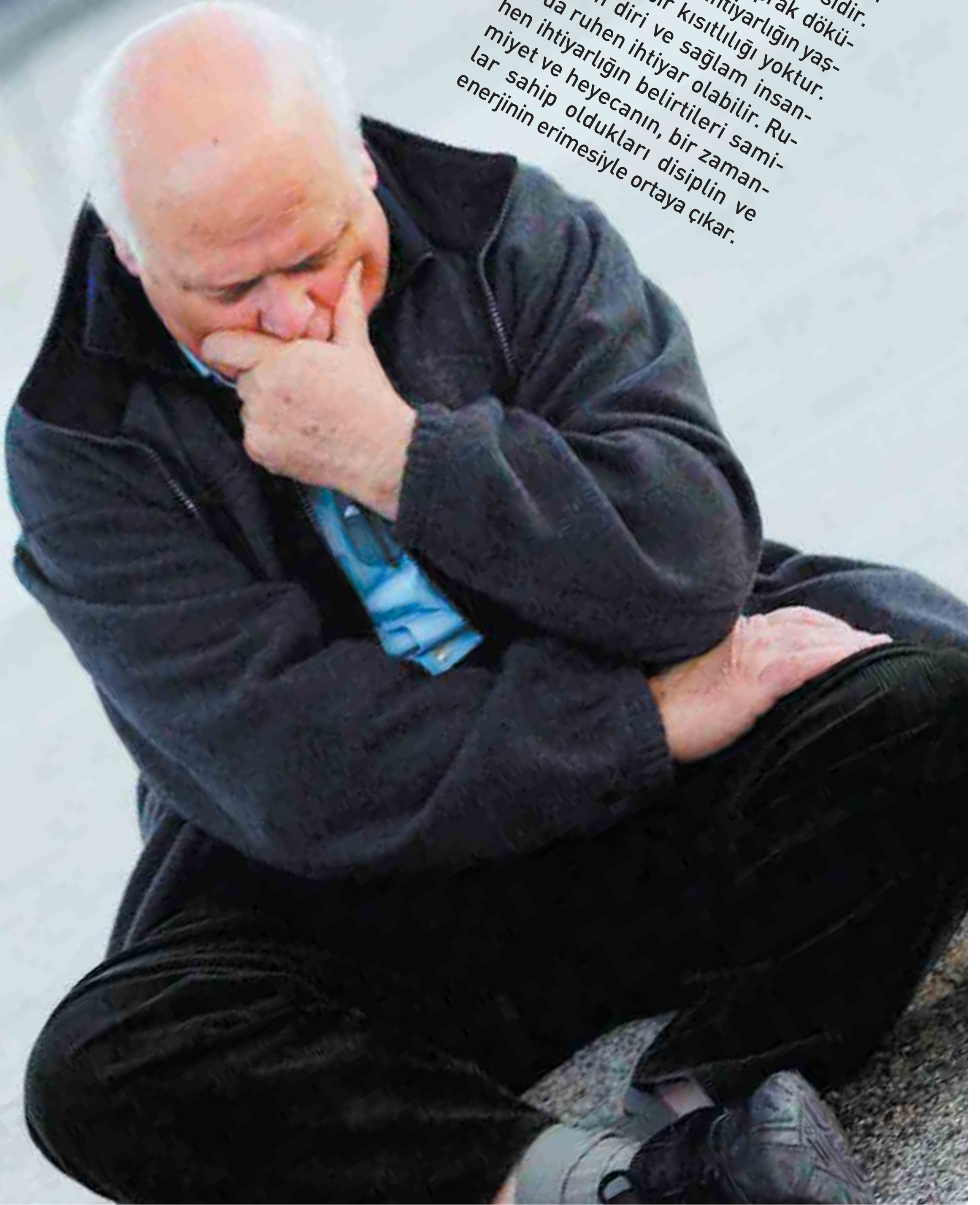
Birbirimize kırılmamaya yeminli gibi olmalıyız. Vifak ve ittifak sebep, tevfik-i İlahi müsebbeb olur.

Hazımsızlık yok!

Kalbinizde hazımsızlık varsa üzerinde bulunduğunuz işte muvaffak olamazsınız. Kardeşlik hususunda çok temrinata ihtiyaç var.

Yaprak dökümleri

Fiziki ihtiyarlık, yaşımızın kemale ermesiyle birlikte vücudumuzun eskime sinyalleri vermesidir. Hayatın sonbaharı, yaprak dökümüdür. Ama ruhi ihtiyarlığın yaşla, zamanla bir kısıtlılığı yoktur. Bedenen diri ve sağlam insanlar da ruhen ihtiyar olabilir. Ruhen ihtiyarlığın belirtileri samimiyet ve heyecanın, bir zamanlar sahip oldukları disiplin ve enerjinin erimesiyle ortaya çıkar.

FOTOĞRAF: AFP

KISA KISA

1

İRADENİ KONTROL ET!

İnsanın, dinî görevlerini bilinçli olarak yerine getirebilmesi kendi ısrarına, kendi gayretine bağlıdır. İbadetler, o kişinin bir özelliği haline gelince insan biraz rahatlar; ama yine de dinî hayat açısından solmama, renk atmama ve zinde kalma irade ister, niyet ve azim ister. Mesela, sürekli, başkalarının uhrevî hayatı adına projeler ortaya koymak aynı zamanda bizim canlı kalmamızın da şartıdır.

FOTOĞRAF: TURGUT ENGİN

2

EVRÂD-U EZKÂRI UNUTMA!

Kalbin istikameti için sözlü, eylemli ve duruşumuzu düzeltmekle ilgili ciddi bir gayret içinde olmak; sürçüp düşmelere karşı daima teyakkuzda bulunmak gerekir. Dinî şevk ve heyecanımızın devamı için evrâd-u ezkâr çok önemlidir. "Ey bizim Kerîm Rabbimiz, bizi hidayete erdirdikten sonra kalblerimizi kaydırma." şeklindeki Kur'an-ı Kerîm'den, Peygamber Efendimiz'den ve selef-i salihînden öğrendiğimiz duaları sıkça okumalıyız.

FOTOĞRAF: AFP

3

MEŞRÛ DAİREDEN ÇIKMA!

Bazen bir lokma, bir öpme ya da bir bakma insanı batırabilir. Bazen bir bilgisayar, bir telefon kalbin ölümüne sebep olur da insan farkına varamaz. Meşrû dairedeki lezzetler keyfe kâfî iken bu hakîkati görmezlikten gelmek kalbi ölüme sürükler. Bazen şahsın içinden gelmeyen, riyakarca bir kelime onu manen öldürür. İnsanlar, yorgunluk ve bitkinliğinin sebeplerini, ihmal ettiği hususlarda aramalıdır.

4

ÜLFETE KAPILMA!

Başımıza gelen herşeyde bir rahmet yönü göremeyişimiz, ülfet ve ünsiyet hastalıklarına karşı irademizin hakkını vererek aşk u şevkle kulluk vazifemizi gereğince yapamayışımız, başkalarının zulmünü Allah'a havale edip kendi muhasebemizle meşgul olamayışımız, kendi işimize bakamayışımızdır sorun. Bizim sesimiz soluğumuz bir iksir gibi ulaştığı insanları niçin eritmiyor?

Allah'tan korkmak, mü'mine ait bir özelliktir. Ancak Rabbimiz, "Sakın Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin." buyurduğu için korku ile ümit arasındaki hassas dengeyi de korumamız gerekir.

■ HÜSEYİN ATEŞ

Allah'tan korktuğumuz nereden belli?

Mü'min; kalbi, dili, gözü, eli velhasıl bütün âzalarıyla Allah'tan korkan insandır. Mü'min korku ile ümit arasında bulunmalıdır. Buna göre bir yandan ümit kesmeksizin Allah'ın rahmetini beklerken diğer yandan ibadet hali içinde çirkin hareketlerden vazgeçerek Allah'a tevbe etmelidir.

Ebü'l- leys es-Semerkandi, Allah korkusunun 7 belirtisi olduğunu haber veriyor.

Dil yalandan uzaklaşır

Allah korkusu taşıyan kul dilini yalandan, dedikodudan, koğuculuktan, iftiradan ve boş konuşmaktan alıkor, bunlar yerine onu zikirle, Kur'an okumakla ve ilmî konuşmalarla meşgûl eder.

Kalbten kıskançlık kalkar

Allah korkusu taşıyan kul başkalarına karşı kalbinde düşmanlık, iftira ve kıskançlık barındırmaz. Çünkü kıskançlık iyilikleri mahveder. Peygamberimiz (sas) şöyle buyurur: Ateş odunu nasıl yerse (yakarsa) kıskançlık da iyilikleri öyle yer (yok eder).

Göz harama bakmaz

Allah korkusu taşıyan kul, haram yiyeceğe, haram içeceğe, haram giyeceğe vb. kısacasI haram olan hiçbir şeye bakmaz. Dünyaya aç ve muhteris gözlerle değil, ibret almak amacı ile bakar. Peygamberimiz (sas) şöyle buyurur: "Kim gözünü haramla doldurursa Allah da onun gözünü kıyamet günü ateşle doldurur".

Haram lokma yemez

Allah korkusu taşıyan kul, karnına haram lokma sokmaz; çünkü haram lokma yemek, ağır günahlardan biridir. Peygamberimiz (sas) şöyle buyuruyor: "İnsanoğlunun karnına haram bir lokma inince, lokma midesinde kaldığı sürece yerde ve göklerdeki melekler tekrar tekrar üzerine lanet yağdırırlar. O lokmayı hazmederken öldüğü takdirde varacağı yer cehennemdir".

Eller Allah rızası için çalışır

Allah korkusu taşıyan kimse, ellerini harama değil, Allah'ın rızasına uygun şeylere doğru uzatır.

Ayaklar Allah için yürür

Allah korkusu taşıyan kimse, günah işlemeye değil, Allah'ın emrine uygun ve O'nun rızasını kazandıracak işlere doğru yürür.

İbadete riya karışmaz

Allah korkusu taşıyan kimse ibadetini sırf Allah rızası için yapar, riyadan ve münafıklıktan kaçınır. İhlas ve samimiyet onun en bariz vasfıdır. Âli cenaptır, cömerttir.

Çocuklara meyve ve sebzeyi sevdirin

Çocuklarınıza meyveleri sevdirirseniz evde ya da okulda yararsız birçok şey yiyeceğine meyve yemeyi tercih eder. Bunun için meyve ve sebzelerle yemek hazırlarken çocukları yardıma çağırın. Onların da sizin hazırlığınıza katkıda bulunmasını sağlayın. Bu iyi alışkanlık sağlıklı büyümelerine yardım edecektir. Tatlı olarak değişik meyvelerden meyve salatası yapın.

Devamlı eleştiri, kendine güvensiz insan yapar

Çocukların anne babadan duydukları her şeye inanmaya eğilimlerinin olduğu görülür. Anne babanın kızarak onlara sarf ettikleri sözler onları derinden etkiler. "Aptal, salak", "Hiçbir şeyi doğru dürüst beceremiyorsun", "Devamlı ayağımın altındasın" veya "Olmaz olsaydın" gibisinden sözleri duyarak büyüyen çocuklar, kendilerinin değersiz kişiler olduğuna karar verirler. Uzmanlar çocukların kendileri hakkındaki düşüncelerinin başkalarının onlar hakkında söyledikleri sözlerle oluştuğunu söylemektedir.

Nişanlınızın tamamen değişmesini beklemeyin

Nişanlınızla tıpatıp aynı olmanıza imkan yoktur. Yıllardır belli alışkanlıklarla yaşamış bir insandan birdenbire değişmesini, sizin istediğiniz gibi hareket etmesini bekleyemezsiniz. Bu gerçeği evlenmeden önce kabul edin. Bu yüzden karşınızdaki insanı iyice inceleyin ve ancak onun size uymayan huylarını kabul edip, bunlarla yaşayabileceğinizi düşünüyorsanız "evet" deyin.

Evlatkolik misiniz?

Bir insanın evladını sevmesi, onun için endişelenmesi ve didinmesi takdir edilecek bir şeydir. Hassas ebeveynler çocuklarının hiçbir zorluk yaşamamasını sağlamak için kendilerini neredeyse helak ederler. Peki bu ne kadar doğru?

■ **ADEM GÜNEŞ**

Anne-baba olmanın en zor yanlarından biri de, ölümle yaşanacak olan ayrılık gerçeğini kabullenebilmektir. Hiçbir anne-baba yoktur ki, çocuklarının ölümü hakkında konuşurken "Allah göstermesin." diye dua etmesin. Ve birçok anne-baba, "Ben çocuklarımdan önce öleyim de, onların ölümünü görmeyeyim." diye temenni eder. Peki neden? Pedagoji bilimi, "ebeveyn bağımlısı" çocuklardan bahsederken, çocuk bağımlısı anne-babaları da es geçmez. Yani, çocuklar mı anne-babalarına karşı bağımlı olma riski taşırlar, yoksa daha çok, anne-babalar mı çocuklarına karşı bağımlı olma riski ile karşı karşıyadırlar? Bu soruya hemen cevap vermek gerekirse, "Her anne-baba, potansiyel bir 'çocuk bağımlısı'dır" diyebiliriz. Eğer vaktinde çözüm üretilmez, tedbirler alınmaz ise, bu "potansiyel bağımlılık riski" harekete geçer ve hem çocuğun hem de anne-babanın hayatını kâbusa çevirebilir. Buna karşılık, çocukların, anne-baba bağımlısı olma riski çok daha azdır. Çocuklarda var olduğu zannedilen "anne-baba bağımlılığı", bir "davranış sapması"dır. Bu daha çok, "güçlüye teslim olma" ya da, "güçlüye yapışma" şeklinde kendini göstermektedir.

Çocuklar kozadaki kelebeğe benzer

Çocukların aile içindeki halleri, koza içindeki kelebeğe benzer. Bir kelebek için "koza yaşantısı"nın her saniyesi çok önemlidir. Hatta kelebeklerin kozadan çıkışı bile çok özeldir. Koza içindeki hayatını tamamlayan kelebek, yumuşacık başı ile önce kozayı deler. O narin ve hassas vücudu ile kozada açtığı küçücük delikten dışarı çıkmaya çalışır. Ama bu çok da kolay olmaz. Çünkü delik küçük, kelebeğin vücudu büyüktür. Yavru kelebek, önce kafasını, sonra vücudunu o incecik delikten dışarı çıkartmak için mücadele eder. Rengârenk ve hassas kanatları "ha yırtıldı ha yırtılacak" korkusu ile bir sağa bir sola yalpa yaparak dışarı çıkmaya başlar. Eğer siz, bir anne kelebek olarak, yavru kelebeğinizin bu kıvranışlarına üzülür ve "Yavrum dışarı daha kolay çıksın" diye, deliği genişletirseniz, sizin kelebeğiniz bir ömür boyu uçamaz. Çünkü, yavru kelebek, daracık o delikten dışarı çıkmaya çalışırken, koza içinde, vücuduna bulaşmış olan bir sıvıyı da kanatlarından sıyırmaya çalışmaktadır. Kozadan zorlanarak çıktığını zannettiğiniz yavru kelebeğiniz, aslında, kanatlarındaki sıvıdan kendini kurtararak, uçuşa hazırlamaktadır. Eğer yavru kelebeğiniz, kozadan çıkarken, kanatlarındaki sıvıyı kozadaki o dar delik vasıtası ile sıyırmamış ise, kelebeğiniz artık hiçbir zaman uçamayacaktır. Her kanat çırpışında, ıslak kanatları ya birbirine yapışacak, ya da kanatlarını ağırlıktan taşıyamayacaktır.

Kozadan çıkmaya çalışan kelebeğin çırpınışlarına acıyan anne kelebek, yavru kelebeğinin bütün bir hayatının kararmasına neden olabilir. Böylesi bir kelebek, artık kendi hayatını devam ettirebilmek için "başkalarına bağımlı" hale gelecektir. Kendisini tehlikelerden koruyamayan bu kelebek, tehlike anını önceden haber veren bir başka kelebeğe ihtiyaç duyacaktır. Uzaklara gidip beslenemeyen kelebek, kendisine yiyecek getirecek bir başka kelebeğe ihtiyaç duyacaktır. Hayatını birine yapışarak bir asalak gibi sürdürmek zorunda kalacaktır.

"Kelebek ve koza" örneğinde olduğu gibi, "aşırı koruma hissi" ile çocuklarına sahip çıkan anne-babalar, çocuklarına iyilik yaptıklarını zannettikleri halde, zarar vermektedirler. Onların hayata hazırlanmasına izin verilmeyerek, sosyal hayatlarını başkalarına bağımlı hale getirmektedirler. Aşırı koruyucu aile içinde yetişen çocuklar, kozadan suni müdahale ile çıkartılan kelebek gibi, sosyal hayata atılmak için gerekli olan donanıma sahip olamamaktadır.

Çocuk hata yaptıkça tecrübe kazanır

Çocukların hata yapmasına göz yummak gerekir. Çünkü hata yaptıkça tecrübe kazanırlar. Tecrübe başarıya yürüyen insanın en güçlü hafızasıdır. Çocuk pratikte bir şeyler yaptıkça yapabileceği şeyleri keşfeder. Eğer anne-baba, "Aman oğlum sen yapma, ben hallederim." diyorsa, "Aman kızım, sen yapamazsın..." diye pratik tecrübe kazanmasına izin vermiyorsa, bu tür çocuklar, hayatlarının geri kalan kısmını, birilerine muhtaç olarak geçirme eğilimi içerisine girebilirler. Aşırı korumacı ve "evlatkolik" bir aile içindeki çocuk, kendini ve kendi kabiliyetlerini tanıyamaz, hata yapmaktan korkar, hata yapmadıkça ve risk almadıkça, atacağı her adımda, tereddüt ve kararsızlık içinde kalabilir.

Önce anneye, sonra "çevre"ye bağımlılık

Davranışları çekingence olan, sosyal hayata hazırlanamamış çocuklar için "anne-baba bağımlısı çocuk" demeyi tercih etmiyoruz. Çünkü bu haldeki bir çocuk, çocukluk döneminde anne-babasına bağlı olsa da, yetişkinlik döneminde okuldaki grup liderine, evlendiğinde de eşine bağımlı olma eğilimi taşır. Farklı kişilere olan yapışma ihtiyacı bir "davranış sapması"dır. Halbuki, anne-babaların çocuklarına olan bağımlığı, "sadece ve kesinlikle kendi çocukları içindir". Çocuklar ise, daha sonra çevrede bulunan en yakın "güçlü" kişiye yönelebilmektedir. Bu da hayatta tek başına ayakta kalmayı zorlaştırmaktadır.

Bağımlı anne-babaların çocuklarını bekleyen tehlikeler

1- Çocuklarının yapması gereken işleri kendileri yaptığı için, çocuk hayata yeterince hazırlanamaz.

2- Çocuk aşırı sevgiden rahatsız olabilir, bunu suistimal edebilir. ya da sevgisizlik anında boşluğa düşebilir.

3- Çocuklarının, kendi arzu ve isteklerine göre meslek seçmelerini isterler, onların istek, imkân ve kabiliyetlerini dikkate almazlar.

4- Çocuklarına düşkün anne-babalar, çocuklarını evlendirseler bile, çocuklarının eşleri tarafından ihmal edildiği ve gerekli değerin verilmediği endişesini taşırlar. Çocuklarının yeni hayatlarına da aşırı müdahil olurlar.

5- Çocuklar yetişkin bile olsa, her an bir hata yapacağı endişesini üzerlerinden atamazlar. Bu hal, hem anne-babayı, hem de çocuğu gergin bir bekleyişe iter.

6- Bağımlı anne-babalar, ölümle yaşanacak ayrılık gerçeğine hazır değildirler. Böylesi bir anda ağır zihinsel travma geçirebilirler.

7- Kendi huzur ve mutluluklarını çocuklarına endeksledikleri için, mutluluk ve huzur duyulacak asıl kaynaklarını ihmal edebilirler.

8- Bağımlı anne-babaları bekleyen en büyük risk "manevi boşluğa düşme" riskidir.

Anne-babalar ikaz ediliyor

Tegabün Sûresi'nin 15'inci ayetinde "Mallarınız, evlatlarınız sizin için sadece bir imtihandır." buyurularak, çocukların bir imtihan vesilesi olduğuna; hayatın asıl amacı olmadığına dikkat çekiliyor. "Çekirdekten Çınara" isimli çocuk terbiyesi kitabında "aşırı evlat tutkusu"nun insanı birçok değerden alıkoyabileceğine dikkat çekilerek, anne-babaların, çocuklarına olan aşırı düşkünlüklerinin "Gayretullah'a" da dokunabileceği yönünde uyarılarda bulunulmaktadır. Yani, "muhabbetin dozu" iyi ayarlanmalıdır. Böyle olmazsa çocuğunuz, sokakta, okulda ve sosyal hayatta sürekli kollanma duygusuyla hareket edecek, bunu göremeyince de hayal kırıklıkları yaşayacaktır. Sizin dozunda bırakamadığınız sevginiz ona fayda değil zarar verecektir.

Aşırı korumacı ve "evlatkolik" bir aile içindeki çocuk, kendini ve kendi kabiliyetlerini tanıyamaz.

"Bağımlılık" kaos, "bağlılık" huzur doğurur

Mademki her bir anne-baba, potansiyel bir 'çocuk düşkünü'dür, o halde, insanların hayatını altüst edebilecek bu risk, kontrol altına alınmalıdır. Kontrol altına alınmış olan ebeveyn-çocuk ilişkisine, "bağlılık" diyoruz ki, sağlıklı bir anne-babanın çocuğu ile ilişkisi, "bağlılık" çerçevesindedir.

Bağlılığın azalması ile "ilgisiz anne-baba", bağlılığın çoğalması ile de "bağımlı anne-baba" oluşur.

Anne-babaların çocuklarına karşı çok düşkün olma riski taşıyor olmalarına rağmen, çocuklar anne-babalarına karşı aynı riski taşımamaktadır.

Çocuklarda var olduğu düşünülen "bağımlılık" hali, asıl itibarıyla bir "davranış sapması"dır ve çocukların hayata hazırlanmasındaki "kırılmalar" olarak değerlendirilmesi gerekir.

FOTOĞRAFLAR: BURAK SOYSAL

Çocuklar okula nasıl hazırlanmalı?

■ NERGİHAN ÇELEN

Çocuğun hayatı tanıması, kendi ayakları üzerinde durabilmesi, bir meslek sahibi olabilmesi için okul büyük önem taşıyor. Bu nedenle okul öncesinde çocuk, ailesi tarafından gireceği ortama hazırlanmalı, alıştırılmalıdır. Aileler bu kurumları kendi verdikleri eğitimin yanında onlara yardımcı olan bir yer olarak görmeli. "Benden bu kadar bu yaştan sonra eti de sizin kemiği de sizin!" dememeli. Çünkü böyle bir durumda çocuğun başarısız olması kaçınılmazdır. Bu nedenle öğrenci, okulu sadece bir sorgulama yeri ve sene sonunda alınan karne notları olarak algılar. Eğitime ve okula "Notumu alırım ailemin dilinden kurtulurum!" nazarıyla bakmak kalıcı başarı getirmiyor.
Bundan dolayı hangi seviyede olursa olsun her eğitim-öğretim dönemi başında öğrenci sanki ilk defa okula başlıyormuş gibi heyecan yaşamalı, alacağı notların değil, "bilgilerin" hayatı boyunca çok işe yarayacağını bilmeli. Bu bakış açısı kazanıldığında öğrencinin başarılı olması kaçınılmazdır. Çocuğun okula alışmasında, sorumluluğunu bilerek devam etmesinde ailenin destek olması çok önemlidir.

İyi başlamayan bir eğitim sezonu öğrencinin kötü bir yıl geçirmesine sebep olabilir. Özellikle sınavlara hazırlanan öğrenciler açısından bu durum büyük bir kayıptır.

Uyum sürecine dikkat!

Özellikle ilköğretime yeni başlayan, 8. sınıftan sonra okul değiştiren ve ortaöğretimi bitirip bir üniversiteye başlayan öğrencilerin bir uyum süreci vardır. Bu uyum süreci eğer iyi geçmezse okul, öğrenci ve ailesi için çekilmez bir hâl alır. Milli Eğitim Bakanlığı bu nedenle bu öğretim yılında ilk defa bir uygulamaya imza attı. İlköğretime yeni başlayan çocuklara okulların kapıları bir hafta öncesinden açıldı. Bundaki amaç, öğrenci ve velileri okula hazırlamak ve uyum sürecini kolaylaştırmak. Burada sadece öğrencinin alışması değil velinin de çocuğunu emanet edeceği yerle ilgili bilgi sahibi olması ve okulu ikinci bir evi gibi görmesi hedefleniyordu. Çocuk bu yıllarda okulu ne kadar severse, eğitim hayatı boyunca öyle hisseder. 'Bugün gitmek istemiyorsan okula gitme' tarzı bir davranış doğru değil.

Ders çalışmak için en uygun vakit ne zamandır?

Ders çalışmak için en iyi vaktin ne olduğu, kişiden kişiye değişir. Fakat günün belirli vakitleri diğer saatlere göre daha verimlidir. Örneğin zihnin açık olduğu sabah vakitleri, öğlenin bir kısmı, akşamın belirli saatleri daha kolay öğrenilebilen zamanlardır. Yine yatmadan önce tekrar edilen bilgiler uyku esnasında unutma azaldığı için daha kalıcıdır. Her öğrencinin ders çalışma alışkanlığı farklı olduğu gibi zamanları da farklıdır. Ders çalışmayı şu zaman, bu zaman diye ertelemek doğru değildir. Önce belirli bir program yapılmalı ve ona uygun hareket edilmelidir. Bazı eksiklikler, aksaklıklar olsa da programın dışına kesinlikle çıkılmamalıdır.

FOTOĞRAFLAR: ZAMAN

Başarılı olabilmek için doğru ders çalışmayı bilmek gerekiyor.

Nasıl ders çalışılmalı?

Psikolojik Danışman Taşkın Tanrıkulu, ders çalışmanın püf noktalarından en önemlisinin doğru ders çalışma alışkanlığını kazanabilmek olduğunu belirtiyor. Buna göre, doğru ders çalışma alışkanlığını kazanmak önce öğrencinin kendisini iyi tanımasına, öğretmeninin ve ailesinin de ona yardımcı olmasına bağlıdır. Öğrenci ders çalışmaya başlamadan önce dersi ne kadar iyi dinlediğini ve anlayıp anlamadığını düşünmelidir. Eğer olumsuz bir tutumu varsa sorununu araştırmalı çözüm yolları bulmalıdır. Ders çalışmasını, hedefleriyle doğru oranda artırmalıdır. Öğrencinin kendisine özgüveninin olması da ders çalışmasını kolaylaştıran bir diğer etkendir. Kişi ne kadar yapabileceğine inanırsa o kadar çok çalışacak ve başarılı olacaktır. Ders çalışma alışkanlığı öğrenciden öğrenciye farklılık gösterir her öğrenci kendisi için en verimli metodu deneyerek öğrenmelidir. Ders çalışma metotları sayısal derslerde farklı, sözellerde farklı olmalıdır.

Çalışma ortamı nasıl olmalı?

- Bireyin başarılı olmasında çalışma ortamının etkisi büyüktür. Ortam kişiyi çalışmaya itecek psikolojik ve fiziksel nitelikler taşımalı. Çalışma ortamı aydınlık ve yeterli ısıya sahip olmalıdır.
- Odanın tertipli ve düzenli olması, ders çalışma planının görülebilecek bir yerde asılı bulunması gerekir.
- Ortamın havalandırılması bireyin zevkle çalışmasını sağlayacaktır.
- Masa başında ders çalışmaya başlama, öğrenciyi daha kısa sürede motive eder. Çalışma masası odanın en güzel yerine konmalıdır.
- Oturulan sandalye de çalışmaya uygun olmalıdır.
- Çalışma odasına asılan afiş ve posterlerin öğrenciyi çalışmadan alıkoyan nitelikte olmaması gerekir.
- Öğrenci, kendisini çalışmaya yöneltecek sloganlar üretebilir.

Eğitimde başarının özünü motivasyon oluşturur. Veli, öğretmen ve öğrenci ortak bir motivasyon duygusunda buluşabilmeli.

Rahatlatıcı pratik tavsiyeler

- Bir bardak su için ve çalışma masanızda bir bardak su bulundurun.
- Ara sıra ayağa kalkarak gerilin, bir iki dakika basit bedensel hareketler yapın.
- Bir sonraki çalışmanızı zihninizde canlandırın.
- Dinlenme süresini sizi rahatlatacak bir müzik dinleyerek geçirin.
- Gözlerinizi rahatlatacak göz egzersizleri yapın.
- Nefes egzersizlerini yapmayı ihmal etmeyin.
- İşaret ve başparmağınızla alnınıza masaj yapın, hayalinizde en sevdiğiniz yerde olduğunuzu düşünün.

Aileler çocuklarına nasıl destek olmalıdır?

Eğitimin vazgeçilmez taşlarından olan aileler, hayat boyu çocukların yanında nasıl oluyorsa eğitim boyunca da yanlarında olmalıdır. “Ben ilkokul mezunuyum, ben lise mezunuyum, bizim zamanımızda böyle dersler yoktu.” gibi laflarla öğrencinin yanında yer almamak çok yanlıştır. Öğrenciler, aileleri bir tehdit unsuru değil bir destekçi olarak görmelidir. Aksi halde öğrenci yalana başvurabilir. Okul hayatı hep sınavlarla doludur. Sınavlar öğrenilen bilgilerin öğrenilme derecesini ölçer. Bu değerler bize öğrenilen bilgiler hakkında fikir verir. Burada bir sıkıntı varsa öğrencinin çalışma alışkanlıkları gözden geçirilmelidir.

Ergenlik döneminde nasıl davranılmalı?

Psikolojik Danışman Hikmet Ak, ergenlik sürecinin bazı aileler için sancılı bir dönem olduğunu ifade ederek, “Bu dönemde gençler kendileri ve gelecekleri ile ilgili kaygılar yaşarken bir taraftan da otoriteyi temsil eden kişilerle sorunlar yaşayabilir.” diyerek şu noktalara dikkat çekiyor: “Aileler öncelikle şunu bilmeliler ki bu dönemde ergenlere zorla yaptırılmaya çalışılacak şeyler genellikle olumsuz sonuçlanacaktır. Buna eğitimle ilgili kararlarda dâhildir. Örneğin ders seçimi, alan belirleme, meslek seçimi, ders çalışma gibi konularda sık sık sorunlar yaşanır ve aileler genellikle bu sorunlar karşısında çaresizlik yaşarlar. Aileler çocuklarına anlatmak istediklerini mümkünse gencin sevdiği ve kendisine model olarak gördüğü kişilerin yardımıyla aktarmalıdır.”

Başarısızlıklara karşı tepki nasıl olmalı?

Başarısızlık bir sonuçtur. Bu sonucun ortaya çıkmasına sebep olan nedenler vardır. Bu nedenleri araştırmadan verilecek tepkiler muhtemelen başarısızlığı artıracak veya devamlı hale getirecektir. Aileler okulla ilgili başarısızlıklarda tepkisel davranmak yerine önce bunun nedenlerini araştırmalı;

- Öğrencinin kendine güveni ile ilgili sorunları mı var?
- Okulla veya aile ile ilgili kaygı ve korku yaşamakta mı?
- Öğretmeni ile ilişkilerinde sorunlar var mı?
- Bedeni veya zihni bozukluklar olabilir mi?
- Dikkat veya motivasyon eksikliği gibi durumlar olabilir mi? gibi nedenlerin varlığı sorgulanmalı, gerekirse öğretmenden veya bir eğitim uzmanından destek istenmelidir.

Öğrenme güçlükleri nasıl aşılabilir?

Öğrenme güçlüğü, çocuğun herhangi bir nörolojik bozukluğa bağlı olmaksızın okul becerilerindeki bozukluktur. Bazı çocukların dikkat süreleri azdır, dikkatleri dağınıktır. Düşünce, duygu ve davranışlarını yeterli derecede denetleyemezler, düşünmeden harekete geçebilir. Sabırsız, tez canlı, fevri, heyecanlı olabilirler. Zekâları yaşıtlarından daha ileride ya da daha geride değildir. Ancak kapasitelerinin altında akademik başarı gösterirler. Motivasyonları çok düşüktür. Ders çalışmak onlar için çoğu kez işkenceye dönüşür. Bazılarında el becerileri, yaşıtlarına göre daha az gelişmiştir. Örneğin yazıları bozuk, sakarlıkları daha çoktur. Bazılarında karşı gelme, davranış sorunları ve dikkat eksikliği veya hiperaktivite bozukluğu görülebilir.

Belirtiler ne zaman ortaya çıkar?

1- Çoğunlukla okula başlamasıyla ortaya çıkar.
2- İlkokulun ilk senesinde öğrenme sorunları ile dikkati çekerler.
3- Öğretmen çocukta zekâ geriliği olduğundan şüphelenebilir, ancak bu bozukluğun zekâ ile hiçbir ilgisi yoktur.

Öğrenme güçlüğüne karşı ne yapılabilir?

Aile ve öğretmen eğer öğrenci okula başladıktan sonra aşağıdakilerden birkaçı ile ilgili uzun süreli zorluk yaşarsa derhal bir uzmana başvurmalıdır;

- Alfabeyi öğrenmede zorluk.
- Ses ve heceleri birleştirmede zorluk.
- Yazılanları kopyalamada zorluk.
- Yeni kelimeleri öğrenmede zorluk.
- Anlatılan bir hikâyeyi tekrarlamada zorluk.
- Sayı saymada zorluk.
- Yeni öğrenilmiş bilgilerin hatırlanmasında zorluk.
- Dikkatini toplamada zorluk.
- Bir işten diğerine geçmede zorluk.
- Yönerge ve kuralları takipte zorluk.
- Yönünü bulmada zorluk.

Eğitimin bir amacı vardır. Çocuk bu gayeyi bilmiyor, kendisi, ailesi ve ülkesiyle ilgili sorumluluk şuurundan uzak bulunuyorsa okula gitmek onun için hiç de heyecan verici bir şey olmayacaktır.

■ **YUNUS BİLGE**

Çocuk, okula niçin gittiğini bilmeli

Çocuğu okula motive etmek için ailenin çocuğa, okulun amacını anlatması gerekir. “Neden okula gidiyor, okulda gördüğü derslerin amacı nedir, niçin eğitim gereklidir, eğitimin kişiye ne gibi faydaları vardır?” sorularının cevaplarını çocuğun yaşına, ilgisine, isteğine, eğilimine göre cevaplaması gerekir.

Okul, hayatın antrenman sahasıdır. Nasıl futbolcular antrenman sahasında değişik hareketler yaparlar, teknik-taktik bilgiler alırlar; sonra da sahaya çıkıp bunları uygularlarsa öğrenci de hayatta, okulda aldığı eğitim sayesinde yol almaya çalışır.

Derslerin anlamını kavramalı

Bazı öğrenciler okulda gördükleri bir kısım derslerin hiç işe yaramadığından yakınabilir. Futbolcular antrenmanlarda mekik, şınav çekerler. Ancak maç sırasında futbolcular bu hareketleri kullanmazlar. Gole giden bir futbolcu yere yatıp şınav-mekik çekmez. Ama futbolcunun sahada diri kalması, enerjisini uzun süre muhafaza etmesi bu hareketler sayesinde olmaktadır. Yani antrenmanda yapılan bazı hareketler aslında maç içinde aynen kullanılmaz ama o hareketlerin futbolcuya kazandırdığı donanım ve kazanımlar maç içinde çok işe yarar. İşte okuldaki bazı dersler de hayatta aynıyla işimize yaramayabilir; ancak her ders öğrenciye bir donanım kazandırır.

Kabiliyetler nasıl geliştirilebilir?

Öğrencinin, analiz-sentez yapabilmesini, zekâsının, düşünce yeteneğinin, problem çözme kabiliyetinin gelişmesini sağlayıcı teknikler vardır. Bütün bunlar da hayatta daha iyi noktalara gelebilmek, şu kâinat kitabını daha doğru okuyabilmek, hayatta üzerimize düşen sorumlulukları daha etkili şekilde yerine getirmek için çok gereklidir. Çocuğu okula motive etme konusunda sizler de değişik yöntemler geliştirebilirsiniz.

Motive etmeliyiz

Öğrencinin başarılı bir sezon geçirmesi için motivasyonun sağlanmış olması gerekir. Bu süreçte öğrenciye ve öğretmene bazı görevler düştüğü gibi bu konuda velinin de bazı sorumlulukları vardır. Uzun bir aradan sonra okula dönecek olan öğrencilerin okula ve derslere motive edilmesinde öğrencinin yaşına ve kişiliğine göre değişik etkinlikler yapmak gerekir. Öğrenciyi okula iyi motive edebilmek için onun sosyal, duygusal ve akademik zekâsını, ilgi ve yeteneklerini göz önünde bulundurmalı, onu iyi tanımalıyız.

Okul gereçleri hazır mı?

Yeni eğitim sezonunda yapılması gerekenlerden biri, araç gereç teminidir. Öğrenci bu süreçte aktif rol almalıdır. Elbiseyi giyecek, kitapları okuyacak, kalemleri kullanacak olan öğrencidir. Aile burada mümkün olduğunca öğrencinin meşru ve makul isteklerini dikkate almalı, bu tür okul araç gereçlerinin temin edilmesi konusunda öğrenciyle birlikte hareket etmeli; öğrenciyi bu sürecin aktörü haline getirmelidir. Bu, aynı zamanda öğrencinin yeni sezona daha kolay intibak sağlamasına da yardımcı olacaktır. Öğrencinin gündemi, okul haline gelecektir.

Onlar bize emanet

Ebeveynler olarak kendimizi gözden geçirmeliyiz. Çocuklarımızın bize verilen emanetler olduğunu hatırlamalıyız. Onlara eşyalarımız gibi bakmamalıyız. Onların üzerimizdeki haklarını düşünmeliyiz. Onların, dünya ve ahiret mutluluğunu kazanan insanlar arasında yer alması için yapmamız gerekenleri planlamalıyız. Bunu da her şeyden önemli görmeliyiz. Zira onlar bizim ümit tomurcuklarımızdır. Onlar solarsa hayatımız, geleceğimiz -Allah korusun ahiretimiz- solabilir. Bu bağlamda üzerimize düşen sorumlulukları eksiksiz olarak yerine getirmeliyiz.

Çocuklara iyi örnek miyiz?

Çocuklarımız bizim kopyalarımızdır. Onlar en fazla bizlerle vakit geçiriyorlar. Anne ve babaları olarak bizleri örnek alıyorlar. Sözlerimiz, davranışlarımız onları etkiliyor. Bizim yanımızda konuşmayı ve hayatı öğreniyorlar. İnsanlarla bizim gibi iletişim kuruyorlar. Bizim yaptıklarımızı yapıyorlar. Bu bağlamda çocuklarımıza her bakımdan en iyi örnekler olmalıyız. Onları nasıl görmek istiyorsak kendimiz de öyle yaşamalıyız. Yeni bir döneme girdiğimiz şu günlerde aileler olarak kendi konumumuzu yeniden gözden geçirmeli; bu gerçekler ışığında kendimize çekidüzen vermeliyiz.

Hiç kimsenin kimseye destek olamayacağı haşir günlerinde tek bir sığınak vardır; o da Allah'ın rahmetinin, himâyesinin gölgesidir. Niçin o rahmetten mahrum kalalım?

M. ALİ NEFER

FOTOĞRAF: ONUR ÇOBAN

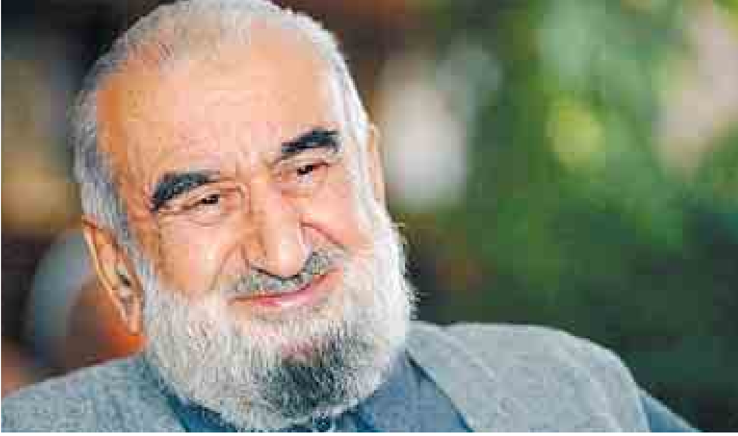
Allah'ın himayesinde olmak istiyor musunuz?

Efendimiz bir hadislerinde şöyle buyuruyor: "Allah yedi kimseyi, kendi rahmet gölgesinden başka sığınak olmayan kıyamet gününde, kendi rahmet gölgesi altında himaye buyuracaktır. (İlki) âdil imam, (ikincisi) ömrünü ibadet neş'esi içinde geçiren genç, (üçüncüsü) mescitlere dilbeste olan kimse, (dördüncüsü) Allah için birbirini sevip, Allah için bir araya gelen ve Allah için birbirinden ayrılan iki insandan her biri, (beşincisi) makam ve cemal sahibi bir kadının talebi anında (nefsine başkaldırıp) "Ben Allah'tan korkarım." diyen adam, (altıncısı) solundakine infak ettiği şeyden, sağındaki bir şey hissetmeyecek şekilde sadakasını gizli eda eden, (yedincisi) yapayalnızken Allah'ı anıp da gözleri yaşlarla dolan." (Buhari, Ezan, 36; Müslim, Zekat, 91)

Kimsenin kimseye destek olamayacağı, himaye ve iltimasların bir işe yaramayacağı, seslerin kesildiği, canların gelip gırtlaklara dayandığı, başların dönüp bakışların bulandığı o dehşetli günde tek sığınak vardır; o da Allah'ın himâyesinin gölgesidir. bu gölgeden yararlanacak kimseler hadis-i şerife göre şunlardır:

1. Dünyada sorumluluğunun şuurunda olan ve uhdesine aldığı emânetlere riâyetle hak, adalet ve istikâmeti temsil eden lider ve devlet reisi.
2. Nefsânîliğin en azgın olduğu dönemlerde, bedenî ve cismanî arzularına rağmen, kendini Hakk'a kulluğa adamış delikanlı.
3. Kulluk arzusu ve neşvesi, cismânî isteklerinin önünde ve kalbi sürekli mescitlerde atan ibâdet eri.
4. Birbirlerini Allah için seven, bir araya geldiklerinde Allah için bir araya gelen, ayrılırken de Allah için ayrılan, Hak rızasını, Hak sevgisini mihrâb edinmiş muhabbet fedâileri.
5. İffet ve ismetini muhafazada fevkalâde hassas, şehevânî isteklerine karşı alabildiğine kararlı ve nefsin fena tekliflerini, "Ben Allah'tan korkarım." düşünce ve çığlıklarıyla savabilen babayiğit.
6. Allah'a karşı sadâkat ve vefâsının remzi olarak, dişinden, tırnağından artırıp, Hak rızâsı için infak ettiği malını, kıskançlığa varan bir ruh hâletiyle, Allah'tan başka kimsenin bilmesini arzu etmeyen, hem öyle etmeyen ki, sağına infak ettiğini solundakinden saklamaya çalışan ihlâs ve civanmertlik kahramanı.
7. Yalnızlık anlarını tefekkür ve murâkabe ile buudlaştıran, yer yer gönlünde bestelediği duygularını gözyaşlarıyla seslendiren, her zaman irâde gücünü Allah'tan alan ve bu bir dalgakıran mahiyetindeki o müthiş irâdesiyle günaha girme arzularını kırıp darmadağınık eden his ve gönül erleridir.

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

FOTOĞRAF: TURGUT ENGİN

Sultanahmet'te ilk ezan

Gurbetçilerimizin gözyaşlarıyla dinlediği ezana bir zamanlar bu toprağın insanları da yıllarca hasret yaşamıştı. Merhum Yaşar Tunagür Hoca, Sultanahmet'te okunan ilk ezanı anlatıyor.

Merhum Yaşar Tunagür hocaefendi, 1924 Beşiktaş, Serencebey doğumludur. Çocukluk ve gençlik dönemi hep "Türkçe Ezan"la geçmiştir. Yıllar 1950'yi gösterip Demokrat Parti büyük bir halk desteğiyle iktidara geldiğinde o da İstanbul Sultanahmet'teki Tapu Kadastro Müdürlüğü'nde "fen memuru"dur. Ezan-ı Muhammedî'nin (sas) asli şekliyle ilk kez nasıl okunduğunu onun ağzından dinleyelim:

"6 tane minare var. (14 yaşında padişah olup, 14 sene hüküm süren) Sultan 1. Ahmet, 14'üncü padişah olduğu için caminin de 14 şerefesi var. Rahmetli Sadettin Kaynak her bir şerefeye bir müezzin yerleştirmiş. Bizim bir şeyden haberimiz yok; ama bir iş var diyoruz yine de. Baktık ki caminin içinden çok, avluda insan var. Onlar bir şeyler duymuşlar ama biz bilmiyoruz. Girdik içeri. Avluda baktık herkes yukarı bakıyor. Camiye giren falan yok. Herkes yukarı bakıyor. Sonra namaz vakti geldi. Müezzinin biri "Allahü Ekber, Allahü Ekber" diye başladı. Müezzinler ref-i savt (yüksek ses) ile okuyor. O avludaki insanları bir göreceksiniz yani. Kendini yere atan mı, ağlayan mı, bağıran mı istersiniz her hâl var. E, 25 sene hasret kalmışsınız ezana! Bir herc ü merc. Bu arada camiye girmiş bir iki saf cemaat vardı onlar da çıktı dışarı, "Kıyamet mi kopuyor, ne oluyor?" diye. Bir şey var. 14 müezzin 6 minareden biri başlıyor, öbürü bitiriyor, yarım saate yakın sürdü ezan."

TOPBAŞ ÇARŞI

Züccaciye & Ev Tekstili

0236 231 81 43 - 232 19 10

Park Caddesi No:107 Manisa

www.topbascarsi.com.tr

TELEFONLA GÜVENLİ SATIŞ

PHILIPS

75 YTL

6407 Epilatör
- 2 kademeli hız ayarı
- Koruma başlığı
- Temizleme fırçası

SIMTEL Hiper 2200W

179 YTL

Elektrikli Süpürge
- 2200 W yüksek motor gücü
- Hepa filtre
- Toz torbasız kullanım
- Metal teleskobik boru
- Aktif karbon filtre
- Döner turbo fırça
- 3'lü motor koruma sistemi

Felix Torre

55 YTL

Tost makinesi
- 2000 Watt
- 6 Adet tost yapabilme
- 3 Kademeli ısı ayarı
- Fırın tepsisi
- Yıkanabilir, yapışmaz ısı plakaları

SIMTEL M2002

85 YTL

Elektrikli Süpürge
- 1400W motor gücü
- 3,5 Lt toz kapasitesi
- Elektronik emiş gücü ayarı
- Metal teleskobik boru

Felix Demli

85 YTL

Çay Robotu
- 1500W
- Çay Robotu ve Su ısıtıcısı
- 1,5 paslanmaz çelik su ısıtıcısı
- 0,6 lt kapasiteli demlik
- Gizli rezistans
- Aç/Kapa ve ısı ayar düğmesi

Felix bir Arzum ürünüdür.

2 YIL GARANTİLİ Ürünlerimiz

www.topbascarsi.com.tr

SÜRAT KARGO LOJİSTİK

ile Türkiye'nin her yerine ücretsiz teslim

TOPBAŞ ÇARŞI

1980' den günümüze GÜVENLE

Tele Sipariş Hattı
0 236 231 81 43
0 236 232 19 10

Ne kaldı ki Ramazan'a?

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

Daha dün gibiydi, "Elveda ey şehr-i Ramazan, elveda" nidalarıyla, bir daha buluşma temennileriyle uğurlamıştık onu ezel, ebed Sultanı'nın iklimine. Yine bütün bereket ve rahmetiyle geliverdi mübarek. Şunun şurasında bir hafta kaldı ama, acaba yeterince hazır mıyız?

■ MUSTAFA AYDIN

Alemlere rahmet olan Efendimiz'den öğrendiğimiz, "Ey Rabbimiz, bize Receb ve Şaban ayını mübarek kıl ve bizi Ramazan'a ulaştır" dualarıyla yine yeni bir Ramazan iklimine giriyoruz. İçinde bulunduğumuz Şaban ayı, kısa süre önce ihya ettiğimiz Berat Kandili, bizi tarifi mümkün olmayan bereket esintileriyle sarıyor. Yine Efendimiz'in "Recep ayı Allah'ın, Şa'ban ayı benim, Ramazan ayı ise ümmetimin ayıdır" buyurduğu gibi Efendimiz'in mübarek ayından, ümmetin rahmetine vesile olacak Ramazan'a doğru ilerliyoruz. Ramazan ayı ki, "Evveli rahmet, ortası mağfiret ve sonu cehennemden kurtuluştur" müjdesiyle bütün mü'minlerin yüreğini titretmektedir.

Özel dünyamızda daha dindarlaşıyoruz Ramazan'da. Çevremize baktığımızda da insanların daha anlayışlı, daha huzurlu olduğunu görmek bizi şaşırtmıyor. Dayanışma, kaynaşma, İslam aleminin ve insanlığın ıstıraplarına birlikte üzülme, zor durumda olanlara el uzatma duyguları insanımızı çepe çevre sarıyor.

Üç aylar içinde ilerledikçe, gönüllerin yumuşadığı, rahmet pencerelerinin birer bire açıldığı geceler, günler ve anlar birbirini izliyor. Ramazan ki, her günü ve her ânı rahmet, mağfiret ve selamettir.

Öğrenmenin yaşı yok

Bu ayda hep yeni şeyler öğreniyoruz. Öğrendiklerimiz manalarını daha iyi anlamaya başlıyoruz. Zihnimizde, kalbimizde yepyeni farklı pencereler açılıyor. Kur'an'la çok daha fazla hemhâl oluyor. Bilmiyorsak bu ayda öğreniyoruz okumasını, yavaş okuyorsak bu ayda hızlandırıyoruz okuyuşumuzu. Gayret ediyoruz, yılmıyoruz.

Yardımlaşma zamanı

Zekat için belli bir vakit yok. Dinen zekat düşen malınızın üzerinden bir yıl geçtiğinde zekatın verilmesi gerekiyor. Ama Ramazan'da yapılan ibadetlerin 1'e 10, 1'e 70, hatta 1'e 700 kat sevap getirdiğini bilen müslümanlar, zekatlarını Ramazan'a denk getirip hem rahmet hazinesinden yararlanmayı, hem de muhtaç durumdaki insanları Ramazan ayında sevindirmeyi düşünüyor. Bu yüzden dinen zengin olanların zekatlarını hesaplamaları, sadakalarını bir kenara ayırmaları, hele sadaka-i fıtr'ı arefe gününe kadar geciktirmeden vermeleri gerekiyor.

Kur'an ayı

Bize eğriyi ve doğruyu ancak Rabbimiz söyleyebilir. Allahü Teala şöyle buyuruyor: "Ramazan ayı insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur'an'ın indirildiği aydır.." (Bakara, 185), "Ey iman edenler! Oruç sizden önceki ümmetlere farz kılındığı gibi sizin üzerinize de farz kılınmıştır. Artık bu sayede, kötülüklere karşı kendinizi korursunuz" (Bakara, 183). Müminlere fazilet ve kemal kazandıran Ramazan ayında nefsâni arzular değil, insani meziyetler öne çıkmalı, günümüz gecemiz Kur'an'la süslenmelidir.

Şükür duygusu

Nimetler her zaman var, imkanlar her zaman elimizin altında olabilir. Ama Ramazan başka bir iklim. Kur'an ve oruçla gelen bereket, şükür duygusunu da ziyadeleştiriyor. Bir kuru ekmekle birlikte şu sıcak günlerde bir yudum suyun kıymetini daha fazla idrak ediyoruz. "Rabbim sebil gibi rahmetinden gönderdiğin su nimetine hadsiz şükürler olsun." diyor, acizliğimizi, aslında şükürde ne kadar gerilerde kaldığımızı idrak ediyoruz.

"Konsun -yine- pervazlara Güvercinler; "hu hu"lara karışsın Aminler.."
A. Nihat Asya

Niçin aç kalıyoruz?

Rabbimiz emrettiği için. İnsan nefsini terbiye eden en büyük imtihan açlıktır. Nefsin acziyetini, güçsüzlüğünü anladığı; bir lokma ekmek, bir yudum su içemezse hiçbir şey yapamayacağını gördüğü ibadet oruç ibadetidir. Bir mü'min aç kalmak için değil, ruhundaki latifeleri, başka güzellikleri ortaya çıkarıp, beslemek için aç kalır. Maddi ve manevi sayısız güzelliklerin yaşandığı ve mükafatlarının sınırsız olarak verildiği bu manevi iklimi, çok iyi değerlendirmeliyiz. Özümüze dönerek, gaflet ve cehaletle geçen günlerimizi sorgulamalı, hata ve günahlardan temizlenme isteğimizi artırarak kendimizle hesaplaşmalıyız.

Sabrın meyvesi

Hz. Eyyub (as) çok zengin bir insandı. Hiçbir zaman mağrur olmuyor, görevine ciddiyetle devam ediyordu. Peki bu sarsılmaz metaneti, Rabbi onu musibetlerle sınamaya başladığında da sürecek miydi?

■ ALİ DEMİREL

Yüce Rabbimiz (cc), Hz. Eyyub'u (as) sabır ve teslimiyette bütün insanlığa örnek göstermek istiyordu. Bu sebeple onu büyük bir imtihana tabi tuttu. Önce bütün malını, mülkünü elinden aldı. Çocukları da bir bir vefat etti. Hz. Eyyub çok zor durumda kalmıştı. Ama bütün bunlara rağmen en ufak bir şikayette bulunmuyor, sabır ve şükürle iki büklüm oluyordu.

İmtihanlar devam ediyordu. Daha sonra Allah, Hz. Eyyub'a çok ağır bir hastalık verdi. Hz. Eyyub bu hastalığa da sabır gösterdi ve kulluk vazifesine devam etti. Bütün bu imtihan döneminde eşi de kendisini yalnız bırakmamış, hep onun yanında olmuştu.

Cenab-ı Hak, zamanla Hz. Eyyub'un hastalığını daha da artırdı. Neticede yüce peygamber, dil ve kalbiyle yapabildiği kulluk vazifesini dahi yerine getiremez hale gelmişti. Bu durum onu üzmüş ve telaşlandırmıştı. Allah'a kulluk vazifesini yapamadıktan sonra yaşamanın ne manası olurdu ki? Bu yüzden ellerini açtı ve Rabbine şöyle yalvardı:

- Ya Rabbi! Hastalığım artık bana zarar vermeye başladı. Kalben kulluk vazifemi yapmama, dil ile Seni zikretmeme mani oluyor. İbadetsiz yaşayamam. Halimi Senin merhametine havale ediyorum.

O, bu duayı duadaki kelimelerden de anlaşılacağı üzere vücudunun sıhhat ve rahatı için değil, sırf ibadetinden geri kalmamak için yapıyordu. Allah onun bu samimi duasını kabul etti. Ondan ayağını yere vurmasını, oradan çıkacak suyla yıkanmasını ve o suyu içmesini söyledi. Hz. Eyyub denileni yaptı ve eski sağlığına kavuştu. Aynı zamanda Cenab-ı Hak ona eski zenginliğinden daha büyük bir zenginlik ve çok evlat verdi. Hz. Eyyub şimdi eskisinden daha zengin, daha refah, daha sağlıklı ve huzurlu bir hayata kavuşmuştu.

Günler bu şekilde geçip gidiyordu. Bir gün Hz. Eyyub yıkanırken üzerine nereden geldiği belli olmayan altın çekirgeler dökülmeye başladı. Hz. Eyyub hemen bunları toplamaya başladı. Bunun üzerine Allah,

- Ya Eyyub! Ben malını sana iade etmek suretiyle seni eski zenginliğinden daha büyük bir zenginliğe kavuşturmadım mı? Bunları toplamaya ne ihtiyacın var ki, dedi. Hz. Eyyub şöyle cevap verdi:

- Evet, Rabbim! Bana çok büyük bir zenginlik bahşettin. Ancak bu Senin bereket hazinelerinden ilgisiz kalmamı gerektirmez. Senin tarafından ne ihsan edilirse kabulümdür. Çünkü veren Sensin. Senin verdiğin bir şeyi ben nasıl reddederim! *(Buhari, 275, 3211, 7055; Nesei, 409; Müsned, 7307, 8025, 8144)*

Hikayeden çıkarılacak bazı dersler

1. Hayatımızın her anı değişik imtihanlarla dolu. Bu imtihanlar sabır ve azimle başarıldığı takdirde bizi olgunlaştırır ve niyetimize göre Rabbimize yaklaştırır. Her insanın hayatının değişik karelerinde yaşadığı ve insana sağlığın ne kadar büyük bir nimet olduğunu öğreten bir imtihanımız var: Hastalık. Hastalık asla istenmez, ancak geldiğinde de sabredilir.

2. Bu hayat, ebedî hayatın sadece bir tarlası ve kazanma yeridir. Sonsuz değildir ki, bizatihî gaye olsun. İster bir hastalık, ister bir felâket veya musibet, isterse bir başka sebeple mutlaka bitecektir ve onun bitme zamanı da, insan daha hayata gelirken kararlaştırılmıştır. İnsan için, bu dünya hayatına gelişi gibi, buradan ayrılışı tarihi de önceden takdir edilmiştir ve değişmez. Asıl hayat, ahiret hayatıdır. İşte, bu inançtaki bir insan, dünyada başına gelen musibetleri, "Günahlarıma keffarettir veya derecemi artıracaktır." diyerek, sabrın ötesinde hatta şükürle karşılamalıdır.

3. Allah'ın verdiği temiz ve helal malı sevmekte ve istemekte hiçbir mahzur yoktur. Dinin yasakladığı husus, malmülk sahibi olmak değil, zengin olma hırsı ile Allah'ı unutmaktır. Malın gerçek sahibi olan Allah'ı unutmadan, zekat ve sadaka gibi dini vazifeleri de aksatmadan zengin olmayı istemek ve bu yolda çalışmak, dinimizin uygun gördüğü bir davranıştır.

Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İstanbul

dr.can@zaman.com.tr

DR. CAN

Bir bakmayla batma

YARAMAZ KIZ

21 yaşındayım. Yaramazım dedim; ama aslında aklı başındayım. Hayatımda bir kez öylesine platonik ilgim olmuştu. (5-6 yıl önce) geçenlerde iş toplantısında bir bey dikkatlice baktı bana. Hiç oralı olmadım. 9 yaş büyüktü ve nişandan ayrılmıştı. Toplantı sonrası "ASLINDA NEDEN OLMASIN?" dedim. Olay geçti. 2 ay sonra bir toplantı daha. Yine dikkatlice bakmalar. Yavaş yavaş ısınmış hatta bayağı içimden ilgilenmiştim. Ama 2. rauntta da yüz vermedim. Sonra duydum nişanlanmış. YI-KIL-DIM... Meğer ne derece değerliymiş benim için. Döner mi sizce? Fırsat kaçtı mı? Bir-iki kişi istedi bu arada. Oyalandım, ama istemedim. Kabul etmedim.

FOTOĞRAF: REUTERS

DR. CAN

Dr. Can
YARAMAZ KIZ...

1) Belki, böylesi hayırlı olmuştur.

Belki, onlar evlenip mutlu olacaklar.

Belki, nişanlısından ayrılıp, seninle evlenecek. Ve sen o adamın değerini bir başka anlayacaksın.

Belki evlenip mutsuz olup boşanacak ve sen "nişandan ayrılmış" dediğin adamla (bu sefer dul adamla) evleneceksin.

Belki, sen ve o hiç evlenmeyeceksiniz.

Belki de, Allah sana ondan çok daha hayırlısını nasip edecek ve her iki tarafta da mutlu olacaksın.

Yani ağlama-zırlama, sabret ve bekle bence.

2) Ama onların kurulmak üzere olan yuvasını sallandıracak bir söz ya da harekette bulunma sakın.

"Ben seni seviyordum. Toplantıda hep bana bakıyordun. Onu alma, beni al." bu safhada yuvaya çomak olur.

3) Hiçbir şey yokmuş gibi iş hiyerarşisine devam. Mutluluğu için dua et. Gelir bir sorun iletirse, mutluluk ve beraberlikleri için samimi ol, akıl ver, usûl öğret, yol göster, yollar aç. Ama hep yoldan çekil.

4) Bütün çabalara rağmen bir gün gelir boşanırlarsa, ertesi sabah namazından sonra gidip MAL BULMUŞ gibi kendine isteme. Şoktadır. Teselli et. Zaman tanı. Durulsun.

5) Diyelim ki hayat boyu bu iş olmadı. O zaman da bu duygularını ölünceye dek sakla.

Fırsat kaçtı mı?

Sevgili Yaramaz, bir adam evine 10 kişi davet eder. Kapının girişine de 100 dolar bırakır. Biri görmez parayı. Biri görür, almaz. Biri alır ve cebine koyar. O parayla yatırım yapar bereketlendirir. Diyelim ki bir başkası o parayı alır içeri sevinçle girer ve,

"Ne şanslıyım. 100 dolar buldum. Hadi bunu birlikte harcayalım. Yiyip içip eğlenelim." der... Diğeri ise;

"Şu şansa bak. Bula bula 100 dolar buldum. Bu ne işime yarar ki?.. Nerede bunun destesi?" vs. der.

ANLIYORUZ Kİ HAYATTA KARŞIMIZA ÇEŞİTLİ FIRSATLAR ÇIKIYOR VE HER BİRİMİZİN BUNLARI DEĞERLENDİRME TARZIMIZ FARKLI.

Son şans mı?

Elbette ki değil! Nefes alıp verdiğimiz sürece bu sürprizler ve fırsatlar bizi bulacaktır. Şans illa ki piyangoda ikramiye kazanmak değildir. Sahibimizin sunduğu fırsatları görüp değerlendirmek gerçek ŞANSTIR... Var olmamız, kul olmamız, insan olmamız, bu ülkede doğmamız, sağlıklı olmamız, akıllı olmamız yeterli şanslar ve fırsatlar sayılmaz mı sence? Bir erkeğin bakması son şans olmadığı gibi bunun şans olduğu bile tartışılabilir.

- Hangi sebeple bakmıştır?
- Neden, niçin ve nasıl bakmıştır?
- Belki de bakma niyetini öğrensen, hayat boyu o kişiden nefret edeceksin kim bilir?

Kısacası, "Nazar etme!" n'olur...

Okurlar AİLEM'izin açan çiçekleridir

Mustafa Mercan - Kırıkkale

Bir okuyucunuz olarak teşekkürlerimi yazmayı borç bildim. Bir arkadaşımı ziyarete gitmiştim. Masamın üstünde AİLEM dergisini gördüm. Derginizin kapağı çok hoşuma gitti. Ve dergiyi arkadaşımdan istedim. İçindekileri okuduktan sonra çok etkilendim. O günden sonra da diğer sayıları temin ettim. Sevgili AİLEM çalışanları. Allah ömrünüze ömür katsın. Muhabbetle selamlıyorum.

Dr. Can

Sevgili Mercan gözlü Mustafa kardeşim…

Mektubundaki güzel sözlerinin hepsini yazdım. Ama inanıyorum ki her okurumuz kalben hissetmiştir, içinizin aydınlığını… Dergimizi güzelleştiren siz okurlarımızsınız. Sevgiler var oldukça ve kalplerimizde en güzel "Dost" bulundukça, yazılar anlam kazanır ve yaşamın acılarıyla güzelliklerine bir bütün olarak bakıp sabreder ve gülümseriz. Sizler bu derginin çiçeklerisiniz. Ve sizlerin AİLEM'inize mensup olup, bir masanın kenarında bulunmaktan şeref ve mutluluk duyarız. Tüm kalbimizle umud ederiz ki, yıllar sonra da geleceğimizin açan çiçeklerine güzel kapaklı dergimizi hediye edelim. Gerçek teşekkürü sizler hak ediyorsunuz. Tüm AİLEM adına bu yazıyı yazmak bana düştüğü için, her biri 4 mevsim olan 4 yıllık dergi hayatımın hissiyatını aktarmak istiyorum.

Dr. Can'a başladıktan sonra, yağmurun yağışına kar tanelerinin güzelliğine, baharın aşkına, yazın denizin dalgalarına şu deli divane kalbim hayran oldu. Geceleri yalnızlığımı unutturan ayın nûruna, yolumu aydınlatan yıldızların (okurlar) ışıltısına da hayran oldum. Bir de odamın en ıssız yerinden gelen kalp atışlarına… (Mektuplar)… Leyla gibi, Mecnun gibi, her sabah güneşin doğuşunu görme umuduyla yaşayanların arasındayım. Sevdiklerime, "Sizleri çok seviyorum." diyebilmek için koşanların (çalışanlar) arkasındayım.

Kirli yüzümü gösteremediğim ve çatlak sesimi duyuramadığım için, kaş göz patlatarak yazdığım yazıları engin bir HOŞGÖRÜ iklimiyle teveccüh edip okuduğunuz için hem utanıyor hem de sonsuz mutlu oluyorum…

Hep hayalimde; gecenin zifir saatinde, fersiz bir kandil ışığı altında, masasında kamburlaşmış, inançla atan yüreklerdeki acıyı ve sızıyı, gözyaşlarını mürekkep yapıp KAHIRDAN MUTLULUK DAMITARAK hafiften çilekeş, dertli bir gönül insanı, Dr. Can resmi vardı…

Sanki resim, bir montaj hilesiyle zahiren aynı görünse dahi, gerçekte ve yazılmayacak öyle olamadığım hakikatinin altında ezilmekteyim… Teşekkür ve teveccühlerinizin muhatabı olmayı hak etmediğimden olsa gerek bu yazıyı yazmak ve sizlerle birlikte AİLEM'in neşrine sebep olanlarla Müsebbib-ül Esbab'a minnet ve şükranları arz etmek bana düştü. Selamlar…

Bu sayıdaki yazılar, merhum Dr. Can'ımızın vefat etmeden önce yazdığı yazılardan alınmıştır.